

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felcélós szerkesztő:
UJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az egyetértés hatalma.

Hónapok óta tart az egyszerű kormányválság. Igazán alkotmányos országban és a szó szigorú értelmében vett „alkotmányos“ uralkodó alatt ez lehetetlenség volna. Most láthatja az ország, hogy milyen nagy hazugok voltak azok, akik a „legalkotmányosabb“ jelzővel hizelegtek — az egyeduralkodónak.

Hiába adott az ország többséget a szövetséges ellenzéki pártoknak, hiába akarja az új többség alkotmányos uton érvényesíteni elveit, az osztrák császár ellenszegül, keresztül gázol az alkotmányosság alapelvein és ő akar feltételeket állítani a magyar nemzetnek és az új többségnek.

Az osztrák császár tanácsosai nem tudják elképzelni, hogy elvtagadás nélkül uralomra jutnasson az ellenzék. A teljes politikai becstelenség árán akarják ők csak átadni az ország kormányzását. A magyar nemzet igazságos ügyének árulói akarják ők csak kormányon látni.

Most látszik csak, milyen nagy bünt követelt el annak idején Tisza Kálmán a bihari pontok szegreakasztásával a magyar nemzet ellen. Hozzászoktatta az osztrák császárt és a bécsi köröket ahoz, hogy Magyarországon az elvtagadás és hazaárulás után is lehet boldogulni, mert politikailag nemcsak a vezérek, hanem pártjaik is becstelének megalkuvók és mindenre képesek a hatalomrajutásért.

Erre várnak most is Bécsben. Arra számítanak, hogy hátha szétrobban a baloldali pártok szövetsége? Hátha összevesznek a 67-esek a 48-asokkal? Hátha fel lehet támasztani az osztrák császári szabadelvűpártot? Hátha akad áruló a 48-asok közt is?

Ez egyszer alighanem csalódni fognak. A szabadelvűpártot és azt a becstelen rendszert, amelyet képviselt, megutálta az egész ország. Mentől tovább tart a válság, annál utáltabb lesz a 67-es alap maga is. *A nemzet új kiegyezést akar.* Biztosabb alapokra akarja fektetni jövődjét. Alkotmányos életet követel, nem elégszik meg a lát-

szatával. Nem jogainak előismerését, hanem érvényesülését követeli. Még a 67-es ellenzéki pártok férfaiában sem lát kellő biztosítékot már. Az időközi választások mind ezt bizonyítják.

Ujvidéken a lemondó szabadelvűpárti képviselő helyett 48-ast választottak. Sopronban, ahol még soha 48-as párt sem volt, 48-as képviselőt választottak. Pápán, amelyet eddig a 67-es új-párt vezére, báró Bánffy Dezső képviselt, mikor lemondott a megbízatásáról, az új-párt egyszerre felbomlott és csatlakozott a 48-ashoz, hogy 48-as képviselőt küldhessen a képviselőházba. Marosvásárhely I. kerületében, ahol az általános választáson a szabadelvűpárti Sándor János győzött, egyhangulag fog győzni most a 48-as jelölt. Técsőn, ahol a párbajban elesett gróf Keglevich Istvánt egyhangulag választották meg, már szó sincsen a szabadelvűpárttól, olyan már nincs, 48-as jelölt van ott is. Az új-párt elnöke, báró Wesselényi Miklós pedig nyíltan kijelentette, hogy bizalma megrendült a 67-es alapban és az első törvényszegés után belép pártjával a 48-as táborba.

Mindez azt bizonyítja, hogy az ellenzéki pártok szövetsége és eddigi példás egyetértése hasznos volt. *Ezt az egyetértést tehát fent kell tartani.* A magyar nemzet alkotmányos ellenállásának ez az egyetlen erőssége az osztrák katonai egyeduralommal szemben. Várjunk, türrünk, ha kell, szenvedjünk is, de ne engedjünk.

Rostkowitz Arthur.

Politikai híreink.

Budapest, június 7.

Tisza István gróf ma elutazott a fővárosból. A kormányelő az ünnepet geszti birtokán fogja tölteni és közvetlenül a pünkösdi ünnepok után tér vissza Budapestre. Ma volt ünnepok előtt az első minisztertanács. Semmiféle khaligatás nem lesz, mert a király holnap és holnapután a szeptemberi hadgyakorlatok tétélinek megállapításával lesz elfoglalva vezérkari tanácsában. Pénteken pedig, ha csak akadályozva nem lesz leányához, Maria Valéria főhercegnőhöz azazik pünkösdi látogatásra.

Két új törvényjavaslat.

Kmetty Károly dr. egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, legközelebb két törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé. Egyik a nemzeti színről és az ország czimeréről rendelkező 1848. évi XXI. törvényzikk kiegészítéséről, a másik az 1867. évi XII. törvényzikk 11. szakaszának hiteles magyarátáról szól. Az első törvényjavaslat a magyar nemzeti lobogónak és czimernek a hadseregben és a közös hatóságnál való kötelező használatát szabályozza, a második pedig az 1867. évi XII. törvényzikk 11. szakaszának sokat vitatott értelmét czélozza törvényhatóságilag hitelesen megállapítani.

Kvassay csak kémkedett?

Kvassay, mielőtt Budapestre indult, tanácskozott Goluchovszky gróffal és Pitreich hadügyminiszterrel. E tanácskozásokról tudomással bírt Kossuth Ferencz is, Kvassay mindegyik a kormányos tényezőnek indult Budapestre tárgyalásra. Ugy látszik, csak kémkedni jött. A vezérlo-bizottság ülésén azonban meggyőződhetett, hogy törvénytisztelő, komoly és elszánt politikusokkal van dolga.

Akiknek nem kell szünet.

Ellenzéki politikusok körében mozgalom indult meg, hogy a képviselőházat már most sürgősen összehívják, mert a Kvassay-féle kísérlet kétségtelenül azt bizonyítja, hogy Bécsben nem akarják komolyan a kibontakozást. Ennélfogva szükséges, hogy a képviselőház ne csak együtt üljön, hanem határozzon a tennivalók dolgában.

Azok a képviselők, akik így gondolkodnak, fölkérik Justh Gyulát, hogy haladéktalanul hívják össze a Házat, pünkösdi szünetnek elég pünkösdi vasárnap és hétfő.

Az önértékes norvég nemzet.

Tanulhatunk a novégektől.

Kristiániából jelentik, hogy a norvégek megunták a huza-vonát, tovább sem várnak, sem tünni nem akarnak és elcsapják a királyt, ki az ország alkotmányos akaratával szembe helyezkedett.

Egyszerűen kineveznek helyébe, vagyis mint ők mondják, helyette felelős miniszteriumot, mely az ország dolgait „a király akadályoztatása“ miatt fogja intézni. A norvégek erélyes és okos eljárását adott példának tekinthetik az egész világon.

Gőzmosóda

fehérneműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi.

Ha a történelem példáiból nem akarunk és nem tudnak okulni, okuljanak a jelen eseményeiből. A „von Gottes Gnaden“ már egészen a múlté, az ó-korban elbűtött az emberek, ma már a másik mondás tekinthető jellegének: segíts magadon és az isten is megsegít. A svéd király ellentétbe került a norvég népakarattal és annak képviselőjével, a norvég storthinggel. Mert a norvég királya egyuttal a svédek királya is és inkább huz a svéd ehhez, mint a norvégékhöz.

Az eredmény: az utó megszüntetése és a király eltávolítása. Nagyon udvariasan, de annál határozottabban. Az igaz, hogy *Norvégiában nem találtak egyetlen embert sem, aki hazája elleni dologra vállalkozott és a svéd király szekerét toltta volna.*

Városi közigazgatásunk.

Az új szervezet és a fizetésrendezés.

I.

Az általános fizetésemelés.

Az új szervezeti szabályzat tökéletlen volna, ha vele együtt az általános fizetésrendezés keresztül nem menne. mert tény az, hogy a mostani fizetések, különösen a kisebb javadalmazású tisztviselőknél, a debreczeni drágasághoz viszonyítva nagyon silányok. A fizetésrendezést tehát a uról kell kezdeni. Azokon kell segíteni, akik a legnyomasztóbb viszonyok közt élnek.

Első sorban is a lakbér-kérdést kell rendezni végleg, mert ez a legrendezetlenebb. Meg kell határozni a legkisebb és legmagasabb lakbért. A legkisebb lakbér legyen 300, a legmagasabb 1200 korona. A legkisebb fokban pedig a családos tisztviselők, akiknek legalább két gyermekük van, részüljenek méltányos lakbér-pótlékban, mert — elég sajnos — Debreczenben a nagy családú emberek nehezebben és drágábban kapnak lakást.

Feltétlenül szükséges a korpótlék behozatala, de az is első sorban csak azon állásoknál, amelyek gyöngén javadalmaztatnak és az előlépés ugyszólván lehetetlen. Mindenesetre az 1800 koronán alól javadalmazott tisztviselőknél meg kell adni a korpótléket, amely a fizetés 50%-áig emelkednek és 5 évenként a fizetés 10%-a lenne. A többiek működésük és érdemük szerint működési pótlékban részesüljenek.

Legelő sorban a családos tisztviselőkre kellene tekintettel lenni. A legényembereknek elég a mostani fizetés is. A családala pitást elő kellene segíteni. Ha pl. a város minden gyermek után a fizetés 10% adna neveltetési pótlék címén a családos tisztviselőknél, milyen nagy horderejű socialis reformot alkotna vele!

Debreczenben azonban nincs érzék nagyobb meretű, előrelátó várospolitikához, sem a tanácsban, sem a törvényhatósági bizottságban. A családi, párt- és klikkérdekek szerint alakul a közhangulat. A városnak egyetlen jövőbe látó, a közjóval foglalkozó emberre sincsen. *Ezen fog megakadni bárminemű fizetésrendezési kísérlet is.* Nincs fedezet, a tanács pedig nem képes biztosítékot nyújtani a közgyűlésnek, hogy a fizetésrendezés nem jár pótdó-emeléssel. Még a Hortobágy hasznosítását sem merik megemlíteni.

Az a javaslat, amelyet Vecsey Imre főjegyző készített, látszat szerint azt mutatta, hogy a részleges fizetésrendezés lehetséges — megakarítással. A látszat szerint így is lett volna, de a valóságban nem. Mert a korpótlék, a nyugdíj hozzájárulás révén tényleg teher lett volna ez is a városra, de ezt őszintén nem merete feltárni a különben is sántikáló javaslat, pedig a fizetésrendezés kevés áldozattal megoldható, mert Debreczen

költségvetése pl. 20 000 koronát könnyen megbir. Ennyi pedig okkal-móddal elegendő lenne — az általános fizetésrendezésre.

Vármegyénk és vidéke.

Villámsujtott emberek.

Négy ember pusztulása a csudatevő forrásnál.

Borzalmas szerencsétlenségről adnak hírt Biharmegye délkeleti határától, ahol a villám tegnapelőtt egyszerre négy ember életét oltotta ki. A szerencsétlenség éppen a csudatevő forrásnál történt, ahová a nép gyógyúrást jár keresni s ahol az áldozatok is betegség ellen kerestek irt.

Az emberirtó villám az Acsuva községtől északra levő Izbek forrásnál csapott le. A zivatar váratlanul ért ott egy csapat embert, a kik elég oktanul a terebélyes fa alatt kerestek a zápor ellen menedéket.

Az Izbek-forrás egyike a nem éppen szokatlan időszakos forrásoknak, amelyek időről időre elapadnak és aztán újra kibugyanak. A forrás, mint említettük, Acsuva község felett, éppen Biharmegye határában levő hegyoldalon fakad és rendszeresen felóránként apad el, majd ugyanolyan időközökben újból bő vizet ont. Szárazabb időben két óra is eltelik a forrás elapadása és újból való megeredése között. A nép, amely ezt az egyszerű természeti tüneményt nem tudja magának megmagyarázni, régidő óta csudát lát a forrásban és a babona varázsos erőt tulajdonít a forrás vizének.

Ez a babona emberemlékezet óta el a nép hitében és naponta egész sereg beteg ember keresi fel a forrást, hogy annak vizénél gyógyulást keressen. Minden időben lehet a medence szelén nyomorékokat, agyokat és különböző betegeket látni, akik végső erejük megfeszítésével zarándokolnak ide és át a forrás imával lesik az elapadó forrás újból való megindulását, a tén odaállnak a medence szélére és fogvaczogva türik, hogy a jéghideg forrás viz egészen elöntse őket. De nemcsak Biharból, hanem más messzebb vidékekről is tódul oda a nép, a melynek naiv hitét nem hagyják kiaknázatlanul sem, mert a forrásnál emberemlékezet óta mintegy vamat szed az acsuvai kalugyer egy megbízottja, ezidőszent egy félkezü ember olyképp, hogy a nép által a medencébe dobott apró pénzdarabokat kihalássza és magához veszi.

Mult szombaton is sok ember jött a forráshoz, köztük egész zarándokserereg Vaskohról. Délután hirtelen zivatar támadt és a vaskohiak közel négyen, három férfi és egy asszony a fa alá menekültek. Egy pár perczig tombolt csak a vihar, amikor egyszerre csak vakító fénynyel és irtózatoss dördüléssel lecsapott a villám és a következő pillanatba már élettelenül, isszonyuan összegeve feküdt ott a négy vaskohi ember. Csakhamar elállt a vihar és a többiek segíteni akartak még rajtuk, de ekkor már egyikükben sem volt élet.

Fürdés közben a vízbe fult. Jó ösmeretségnek örvend és rokonszenvéért szereti az egész falu Gedeon László orvost Kabán. Gedeon hasonnevű fiát a felső kereskedelmi iskolába adta Késmárkra. A fiu jóviseletű és szorgalmas tanuló volt és már csak tíz nap választotta volna el a szülei vizontlátásától. Szerdán délután a fiu több iskolatársával kiment a késmárki folyóba fürödni. Legénykedett a fiu s a folyó mélyére ment. Itt az ár elkapta és magával sodorta. Két és félórát keresés után raakadtak holttestére. A

szerencsétlen fiu halállal végződött esetéről a szülőket az iskola igazgatósága táviratilag értesítette.

Összeszurkált cigányasszony. Makula Anna balmazújvárosi cigányasszony Balogh Záli cigányasszony komaasszonyával összeveszett és veszekedés közben késsel összeszurkálta. A csendőrség az ügyet beterveztette az ügyészhez.

Fogat huzatott a kovácsossal. Loós József neje, Suba Julia balmazújvárosi lakosnő fogfájásba szenvedett, ugyan nyira, hogy a fájdalmat tovább tűrni nem tudta és elszaladt Árva Ferenc ottani kovácsmesterhez, hogy huzza ki a fogát. A mester hozzá is fogott és nemcsak a fogát huzta ki, de az alkapcsot is leszakította és arcát összeroncsoita. Loós Józsefné összeroncsoit arcával orvoshoz ment. Az orvos véleménye szerint 16—18 nap alatt fog sérülése begyógyulni. Az orvos hivatalból feljelentette az esetet.

Fürdő megnyitás. Büdszentmihály nagyközség e hó 4-én nyitotta meg a Lukács-gyógyfürdőjét. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, amely után a fürdő-társulat zászlója alatt az új gőz és kádfürdőhöz vonultak, amelyet Lukács Ferenc társulati elnök szép beszéddel megnyitott. A megnyitás után az ottani első zenekar sétahangversenyt rendezett. Dalban 300 terítékű lakoma volt, amely felett pohárköszöntőket mondtak Lukács Ferenc, Dobos Imre fozsolgabiró, dr. Horváth Géza, Dömötör György plébános, ifju V. Gal Balázs, Cs. Nagy Sándor, ifju Kató Balint. Délután a fiatalság tánczra perdült és vígan ropta a csárdást másnap reggelig.

Felhőszakadások jéggel. Szerdán délután Hajdu vármegye területén óriási vihar dühöngött. Sárádon, Sapon és Hajduhadházon felhőszakadás volt és óriási jégeső, — ami óriási károkat okozott.

Eladta a feleségét.

— Husz koronáért eladott asszony. —

Akik az örökéletet, mindennél erősebb szerelem hatalmában hisznek, bi onyára fejcsóválva vesznek tudomást az érdekes vásárról, amely minden szónál ékebben hirdeti, hogy a legnagyobb hatalom a földön a pénz, még akkor is, ha csak husz koronáról van szó. Ez az összeg, ugyanis bármily csekélynek lássék, mégis tökéletesen elég arra, hogy valaki előtt kedvesebb legyen, mint — a felesége.

Az érdekes eset hőse N. Gábor aradi házmester, akinek csinos, jól megtermett felesége méltán szurhatott szemet bárkinek is. A piros pozsgás képű menyecske, legálább a világ így tudta, a legjobb egyetértésben élt mindig az urával, akivel egyébként meg is lehetett elégedve, mert a derék Gábor a házmesteri teendőik elvégzése után esténként hűségesen eljárt a bandába is, ahol a kontrás szerepét töltötte be meglehetősen anyagi eredménnyel.

Mindezen türethető körülmények mellett megesett, hogy a derék menyecske beállított a háziasszonyhoz, akinek kellő pirulások között jelentette, hogy a ház mesterének terhes teendőit ezután nem Gábor, hanem Pista fogja végezni, mert hát az ura meglepett a haztól. A háziasszony ugyan semmi különöset nem talált a dologban, mivelhogy a szép Sára életében ez nem az első férjcsere volt, mégis érdeklődően a változás oka és részletei iránt, kiderült, hogy az új férj

husz koronáért vette őt meg Gábortól, a Kontrástól.

Mivel pedig a csere ellen a házaszszonynak sem volt kifogása, az annak rendje és módja szerint létre is jött s ma úgy áll a helyzet, hogy Gábor husz kemény koronával Pista pedig a csinos menyecskével gazdagabb. Hogy utóbbi tovább mondhatja-e magának a menyecskét, mint a néhai férj a husz koronát persze azt bajos volna megmondani. A dologban kétségtelenül legérdekesebb, amit pedig az előzmények után bizonyára kevesen hittek volna, hogy a szép menyecske a hűtlen Gábornak hites felesége. A rossz nyelvek különben épen ezért vallják, hogy Gábor nagyon jó üzletet csinált.

Mi az ujság?

Abbas Hilmi Bécsben. II. Abbas Hilmi pasa, Egyptom khedivéje hétfő óta Bécsben van és kedden királyunknál külön kihallgatáson volt. A khedive már többször járt Bécsben.

Dráma a tébolydában. Bécsben Zóhrer Károly aranyműves elmebeteg feleségét és önmagát hétfőn látogatás alkalmával szeretetből kéksavval megmérgezte. Mindketten meghaltak.

Életuntak. Budapesten a városligeti szépművészeti museum előtt az éjszaka mellbe lötte magát Steiner Simon bonyhádi születésű 26 éves nyomdász. A mentők a Rókus kórházba vitték. Tettének oka a nyomor. — Széplaky Ferencz 59 éves kinforrás az éjszaka a szentendrei-ut 15 sz. a lakásán mindkét karját felmetszelte az ereit. Súlyosan megsebesülve a Margit-kórházba szállították. Azt mondja, hogy öngyilkosságát betegsége és nyomora miatt követte el.

Katonai öngyilkosság. Békéscsabán Vajda Géza 101. gyalogezredbeli közlegény mellbelötte magát és meghalt. Kaplárjával összeveszett és a büntetéstől való félelmében lett öngyilkos.

Czigánylakodalom bicskázással. Nagy czigánylakodalom volt a káposztás-megyéri vízművek melletti mezőn. A mulatozó czigányok egyszerre összeveszttek valamin, bicskát rántottak és kegyetlenül összeszurkálták egymást. Súlyosan megsebesültek Horváth János, Kovács János, Kovács József és Kovács Luluja nevű kőbör-czigány. A verekedő czigányokat, számszerint negyvenet a rendőrség elfogta, kocsikon bezárlította az ujbpesti rendőrkapitányságra.

Körözött bankpénztáros. A budapesti büntető törvényszék elfogató parancsot adott ki Büchler Zsigmond az Agrárbank volt pénztárosa ellen csalás büntette miatt. Büchler Zsigmondnak ugyanis Komlós Jenő bankhivatalnok 800 koronás váltót zsírált. Később Büchler azzal állott elő, hogy a váltó lejárt és meg kell hosszabbítani. Komlós újból aláírt egy 800 koronás váltót, amelyet Büchler 200 koronáért eladott. A manipulációra Komlós csak most jött rá, amikor mindkét váltót beperelték. Feljelentést tett a rendőrségen, amely nyomozza a szélhámos pénztárost, aki megszökött a fővárosból.

Megörült a bezárt a templomban. Zsolnáról írják: Niksch Vinczéné tar-novi lakos rendes szokása szerint az ottani templomban imádkozott és a

többiek eltávozta után valahogyan rázárták az ajtót. Másnap akadtak rá a templom padozatán fekvő, háborodott elmével. A szerencsétlen asszonyt Egerbe vitték ápolás végett.

Vízbe fult katona. Grünwald Antal pozsonyi közhusár (11. huszárezredben) a tilalom ellenére fürdött a Dunában, a hídászyakörül tér mellett. Az uszni nem tudó huszár mélyebb helyre került és nyomtalanul eltűnt.

Gyilkos csendőrök.

Halálra kínzott ártatlan legény.

Sziz Lajos ókecskei gazdag parasztgazda egyetlen fiát azzal gyanúsította meg Halász Ferencz, hogy ellopta revolverét. A csendőrök letartóztatták Sziz Lajost, ki is hallgatták, de mert a lopást nem tudták rábizonyítani, szabadon bocsátották. A becsületében megsértett érzékeny parasztlagény bepörölte Balog őrsvezetőt és Halászt becsületsértés miatt.

Balog, aki régi haragosa volt Sziz Lajosnak, csak várta az alkalmat, hogy megbosszulja magát ellenfelén.

Vasárnap Sziz Lajos nagyban mulatott és e közben valami csekély csendhaborítást okozott.

Balognak ez éppen kapóra jött. Régi haragosát felvezette a község házára és ott újból vallatóra fogta a pisztolylopás ügyében. A parasztlagény most megint állhatatosan régi vallomása mellett maradt meg és nem ismerte be a lopást. A csendőr erre kizozni kezdte őt.

Kezét összetette és nádbottal erősen ütöni kezdte a kezefejét, úgy hogy körmei teljesen leváltak. Az önérzetes legény azonban nem sikoltott, csak erőszakosan menekülni akart kínzójától, de Balog csendőrtársával leteperte őt a földre és még ott is erősen ütlegelték a lábát és a testét mindenfelé, hogy a gyönyörű erőteljes legény a kínzásba belehalt.

Ahogy ezt a végzetes fordulatot észrevették a csendőrök, felmosták a sebhelyen és a padlón megaludt vért, de hiába, mert rajtuk ütöttek a falubeliek, akik először látták a hullának ujjait, amelyeket teljesen leütöttek a kézről, éppúgy mint a lábáról a kínzó csendőrök. Egyes testrészeket egészen befeketített az összefutott vér, másról pedig egészen összecsonkították a szerencsétlen legényt.

Természetesen a két gaz csendőr ellen megtették a feljelentést. Mind a kettőt letartóztatták.

Egyházak és iskolák.

Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában, ma „Áldozó csütörtök” ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet, kenyéradásal; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás, délután 2 órakor rózsafüzér gjtatóság, utána vecsernye.

Az isr. hitközségi tagok figyelmébe. Étesítettnek a t. tagok, hogy a ma este beálló pünkösdi ünnep alkalmából a Deák Ferencz u. templomban az istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig: ma csütörtökön este fél 8 órakor, holnap pénteken délelőtt 9 órakor és este fél 8 órakor. Szombaton „Mazkirrel” egybekötött „Haskamah” reggel fél 7 órakor, délelőtt 9 órakor a „fómarkir” és az ezt megelőző magyar hitszónokiát, délelőtt fél 11 órakor, délután

az istentisztelet kezdete 4 órakor. Köznapokon további rendelkezésig reggel 6 és este fél 8 órakor.

Tornavizsga a r. k. főgimnáziumban. Szerdán délután nyílt meg a vizsgálatok sorozata a róm. kath. főgimnáziumban a torna vizsgával, mely nagyszámu előkező közönség jelenlétében folyt le. Különös ügyességükkel vonták magukra a figyelmet Faust Imre, Bala Gergely, Nagy Lajos, Csánádi Dezső és Markovics Zoltán VII. osztályosok az ugrásban: Kocsis László, Botos Ernő és Princzipiál László VI. osztályosok a korláton. A vizsga csak a késő esti órákban ért véget.

Vizsgálatok. A debreczeni ev. ref. egyház fiu- és leányiskoláinak berekesztő vizsgái a következő helyen és időben fognak megtartatni: A) A nagytemplomban. Vizsgát vezető lelkész: János Zoltán. Junius 22-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola III. oszt. Tanító Dávid Mihály. Junius 22-én d. u. Mester-utcai leányiskola IV. oszt. Tanító Lada Sándor. Junius 23-án d. e. Egyháztéri leányiskola V—IV. osztály. Tanító Sáfár László. Junius 23-án d. u. Egyháztéri leányiskola I—II. oszt. Tanító Kálmán Lajosné. Junius 24-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola I. oszt. Tanító Szécsenyi István. Junius 24-én d. u. Eötvös-utcai leányiskola III. oszt. Tanító Kanizsai Endréné. Junius 26-án d. e. Csapó utcai V—VI. osztály. Tanító Szemere Lajos. Junius 26-án d. u. Eötvös-utcai leányiskola I—II. oszt. Tanító Kalmár Ignác. Junius 27-én d. e. Csapó-utcai leányiskolában III. oszt. Tanító Papp Gusztávné. Junius 27-én d. u. Rákóczi-utcai leányiskola IV. oszt. Tanító Szemere Lajosné. Junius 28-án d. e. Mester-utcai leányiskola I. oszt. Tanító Szabó Vilma. Junius 28-án d. u. Eötvös-utcai fiúiskola IV. oszt. Tanító Sz. Szabó László. Junius 29-én d. e. Eötvös-utcai fiúiskola II. oszt. Tanító Mészáros József. Junius 29-én d. u. Bethlen-utcai leányiskola I—II. oszt. Tanító Koadrad Irén. Junius 30-án d. e. Csapó utcai leányiskola IV—V. oszt. Tanító Zong Julia.

B) A kistemplomban. Vizsgát vezető lelkész: Dicsőfi József. Junius 22-én d. e. Egyháztéri fiúiskola IV. oszt. Tanító: Dávid Sándor. Junius 22-én d. u. Egyháztéri fiúiskola VI. oszt. Tanító Káposztás Imre. Junius 23-án d. e. Jókai-utcai fiúiskola I. oszt. Tanító Szabó Péter. Junius 23-án d. u. Csapó-utcai leányiskola III. oszt. Tanító Kiss András. 24-én d. e. Csapó-utcai fiúiskola III. oszt. Tanító Szentjób Kálmán. Junius 24-én d. u. Csapó-utcai leányiskola II. oszt. Tanító Nagy Károly. Junius 26-án d. e. Csapó-utcai leányiskola II. oszt. Káposztás Imréné. Junius 26-án d. u. Egyháztéri fiúiskola V. oszt. Tanító Nagy Imre. Junius 27-én d. e. Jókai-utcai fiúiskola II. oszt. Tanító Szőke János. Junius 27-én d. u. Egyháztéri fiúiskola III. oszt. Tanító Komlóssy Imre. Junius 28-án d. e. Egyháztéri fiúiskola I. oszt. Tanító Alföldi Béla. Junius 28-án d. u. Egyháztéri fiúiskola II. oszt. Tanító Varsanyi Imre. Junius 29-én d. e. Csapó-utcai leányiskola I. oszt. Tanító Kiss Julia. Junius 29-én d. u. Egyháztéri fiúiskola IV—V. oszt. Tanító Ormos Lajos.

C) Kossuth utcai templomban. Vizsgát vezető lelkész: Szele György. Junius 22. d. e. Kossuth utcai leányiskola III. oszt. Tanító Boros Ferencz. Junius 22-én d. u. Csonkka utcai fiúiskola I. oszt. Tanító Kiss Lajos. Junius 23-án d. e. Pacsirta utcai fiúiskola I. oszt. Tanító Szendi Imre. Junius 23-án d. u. Pacsirta-utcai fiúiskola V. oszt.

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (jouponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tartás és olesó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.**

Az üzlethelyiség kiadó.

Tanító Papp Ignác. Junius 24-én d. e. Pacsirta-u. fiuisk. III. o. Tanító Csurka István. Junius 14-én d. u. Pacsirta u. fiuiskola IV. o. Tanító Tassi Miklós. Junius 26-án d. e. Csonka-u. fiuiskola IV. oszt. Tanító Veress Gyula. Junius 28-án d. u. Pacsirta utcai fiuiskola II. o. Tanító Háló Sándor. Junius 27-én d. e. Csapókerti leányiskola I—II. o. Tanító Kardos Ferencz. Junius 27-én d. u. Csonka-u. leányiskola I. o. Tanító Tóth Erzsébet. Junius 28-án d. e. Pacsirta-utcai fiuiskola V. o. Tanító Kovács Mihály. Jun. 28-án d. u. Csapókerti fiuiskola I—II. oszt. Tanító Tóth Sándor. Junius 29-én d. e. Kossuth-u. leányiskola IV. o. Tanító Mester Erzsébet. Junius 29-én d. u. Csonka-utcai leányiskola II. o. Tanító Törő Mihályné. Junius 30-án d. e. Csonka u. fiuiskola III. o. Tanító Varga Béla. Junius 30-án d. u. Csonka-u. fiuiskola II. oszt. Tanító Szabó István.

D) Az ispotályi templomban. Vizsgát vezetők: K. Tóth Kálmán. Junius 22-én d. e. Ispotályi leányiskola V—VI. oszt. Tanító Herczeg János. Junius 22-én d. u. Miklós-utcai leányiskola IV. oszt. Tanító Zong János. Junius 23-án d. e. Ispotály fiuiskola IV. oszt. Tanító Horvay Lajos. Junius 23-án d. u. Vigkedvü Mihály-u. leányiskola III. oszt. Tanító Simon István. Junius 24-én d. e. Teleki-utcai fiuiskola I—II. o. Tanító Ökrös István. Junius 24-én d. u. Ispotályi fiuiskola II—III. oszt. Tanító Kerekgyártó József. Junius 26-án d. e. Miklós-utcai leányiskola I—II. o. Tanító Konrád Mária. Junius 26-án d. u. homokkerti leányiskola I—II. oszt. Tanító Tordai Gábor. Junius 27-én d. e. Sziv-utcai fiuiskola I. o. Tanító Barcza Barna. Junius 27-én d. u. Vigkedvü Mihály-u. leányiskola I—II. oszt. Tanító Eöry Mária. Junius 28-án d. e. homokkerti fiuiskola I—II. oszt. Tanító Törös Károly. Junius 28-án d. u. Ispotályi leányiskola I—II. o. Tanító Szathmári Julia. Junius 29-én d. e. Teleki-utcai fiuiskola III. oszt. Tanító Varjas Bálint. Junius 29-én d. u. Miklós-utcai leányiskola III. o. Tanító Szilágyi Juliska.

E) Az oratóriumban. Junius hó 22-én d. e. 9—12 óráig a gyakorló iskola vizsgálata. Tanító Kiss György I—IV. osztály. A vizsgálatok kezdete délelőtt 9, délután 1/23 órakor.

Jegyzet. 1. Az évet záró és háradó istentisztelet junius hó 21-ik napján, reggeli 8 órakor a nagytemplomban és a kistemplomban fog megtartatni. Ez ünnepélyes alkalomra a nagy és Kossuth-utcai templomban vizsgázók a nagytemplomban, a kis- és ispotálytemplomban vizsgázók pedig a kistemplomban jelenjenek meg.

2. Az ev. ref. iparos tanulók vallásvizsgái junius hó 18-ik napján d. e. 11—12 és d. u. 5—6 óráig tartatnak meg saját tantermeikben.

3. Az ev. ref. ismétlő-iskolai tanulók vizsgái junius hó 25-én d. e. 1/211—12 óráig szintén saját tantermeikben tartatnak meg.

UJDONSÁGOK.

Megégett máv. mozdonyvezető.

Rémes tűzhalál.

Nem hiába mondják a vasutasról, hogy az egyik lába a sirban, a másik a börtönben van, a kezében pedig a koldusbot. Különösen áll ez a mozdonyvezetőkre, akik nagy felelősséggel járó munkát végeznek, mert hiszen az utazó közönség élete az ő kezök-

ben van. Ki vannak téve a nyári forróságnak, a téli fagynak, esőnek, hónak, zivatar-nak, amely szervezeteket is mielőbb tönkretesz. A teljes nyugdíjképesseget, amelyet 26 év alatt érhetnek el, 100 közül alig éri el 1 mozdonyvezető.

Ez a rémes eset, amelynek áldozatul esett Fekete Pál máv. mozdonyvezető, a sok-sok szerencsétlenség közül való. A boldogtalan ember junius 5-én vidáman bucsuzott el családjától és szállt fel a mozdonyára, másnap pedig irtózatosszerű szenvedések után meghalt a máramaros-szigeti köz-kórházban. A családja már csak a haláláról értesült. A szerencsétlenségről az alábbi részletek érkeztek a debreczeni üzletvezetőséghez:

Ráömlött a forró gőz.

Fekete Pál mozdonyvezető a Debreczen—Máramarossziget közti vonalon utazott állandóan. E hó 5-én is e vonalon utazott. Utközben észrevette, hogy a mozdony viztartályának falcsővében folyás állott elő. A mozdonyvezető, az előírás szerint, a cső bedugaszolásához fogott.

Alig mért azonban néhány csapást reá, a forrócső a forró vízzel és gőzzel telt kazánba csuszolt, mire a kazánban levő 100% Celsiust is meghaladó forró gőz és víz a természetes nyomás következtében a tüzelő ajtón kitért és a szerencsétlen mozdonyvezetőre ömlött.

Az összeforrázott ember lebukott és irtózatosszerű kínjában a mozdonyon hanykódott. Nem látott, mert a forró gőz a szemét is elborította és megégette. Menekülni akart, mert a forró gőz egyre ömlött reá és a kezét, hátát és lábát leforrázta.

Zuhanás az égő parázs közé.

Pár percig vergődött a szerencsétlen, míg végre sikerült a mozdonyról leugrania. A leforrázás elől menekült és belezuhant a tűzbe. A mozdony mellett ugyanis a tüzszekekrényből kidobott tüzes salak és izzó parázs-csomóra esett, ahol még súlyosabban összeégett.

Rémes kiáltozását meghallották és a teljesen eszméletlen embert, amikor már aruhája is égni kezdett, megmentették. De már későn, mert annyira összeégett, hogy másnap a máramaros-szigeti köz-kórházban, ahová szállították, irtózatosszerű szenvedések után kiszünetelt.

Rémes tűzhalála nagy megdöbbenést és általános részvétet keltett Debreczenben és az egész vonalon, mert mindenütt szerették és becsülték Fekete Pált, aki hosszabb ideig szolgált Debreczenben is s innen a múlt év elején helyezték át Királyházára.

Felesége, mikor a borzasztó szerencsétlenséget tudatták vele, ájultan esett össze. Ma fogják temetni.

— **Személyi hír.** Klobucsár Vilmos tábornagy, József főherceg adlútusa Debreczenben időzött.

— **Az évforduló.** Ma volna a koronázás 38 évfordulója. A zűrzavaros politikai helyzet azonban éppen nem alkalmas az ünneplésre, pedig eddig mindig megünnepelte az ország e napot. Az idén megfélekedtek róla igen sok helyen és ünnep helyett szürke hétköznappá változtatta e nevezetes napot a politika. Haj! Kinyílt az ország szeme és a hü magyarok méltán csüggedtek, elkeseredettek. Nem csoda, ha elfelejtenek ünnepelni.

— **Kulinyi Zsigmond temetése.** Szerdán délután temették Szegeden a V. H. O. Sz. országos nevű elnökét, Kulinyi Zsigmond kereskedelmi és iparkamarai titkárt, akinek haláláról az alábbi gyászjelentést adta a hírlapírószövetség: A vidéki hírlapírók országos szövetsége mélyen lesújtva jelenti a szeretett szövetségi társnak, gondos és fáradhatatlan elnökének, Kulinyi Zsigmondnak a mai napon bekövetkezett elhunytát. Hűséges vezérünket, atyai jószágu, önzetlen mesterünket, a vidéki újságírói kar egyetemének lángbuzgalmu védelmezőjét veszítettük el és gyászoljuk meg benne. Emlékét emberöltőkön túl tettei őrzik meg.

— **Megvizsgált szövetkezet.** A debreczeni cizmadiaáru és termelő szövetkezetet a fővárosi központ részéről dr. Horváth János főtitkár és a kamara részéről dr. Rédei Rezső segédtitkár és Schwarz Vilmos beltág vizsgálatot tartottak és minta vezetést találtak.

— **Kneisel tanár,** ezen bukaresti előkelő művész, szerdai utó hangversenyét igen kicsiny — bár lelkes — közönség előtt tartotta meg. Igaz ugyan, hogy az idény már előrehaladott és közönségünk érdemesebb és értelme-sebb része már a messze kertekbe vonult ki, a honnan szép időben a meleg miatt, esőben pedig még úgy sem lehet kimozdítani — mégis bátran mondhatjuk, hogy Kneisel tanár megérdemelte volna a fáradságot. Közönségünk még benn lakó része színültig megtöltötte az — orfeumot. Pedig bizony-bizony mondom, oda Kneisel tanár hangversenye után, 10 órakor is ráért volna elmenni.

— **Választmányi ülés a Csokonai-körben.** A „Csokonai-kör“ választmányának junius 9-én pénteken délután 5 órakor a kollégium kis tanácstermében tartandó ülésére. Targyak: Jelentés a százados emlékünnepről. Folyó ügyek. A közgyűlés előkészítése.

— **Jószágszámlálás a Hortobágyon.** Az évente szokásos jószágszámlálást most tartják meg a Hortobágyon. A bizottság Király Gyula tanácsnok elnökle alatt hétfőn száll ki a Hortobágyon és gulyáról-gulyára mennek és megszámlálják a jószágokat. A hiányzóknak persze a bőrével számolnak a számadók. Hiány ritkán van, mert

Glück Ede

czipő áruházában lehet a legtartósabb és leg-elegánsabb férfi-, női- és gyermek czipőket legolcsóbban vásárolni

Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

hiába, a hortobágyi hivatalos emberek, akik sokszor esztendőkön át is haragot tartanak a debreczeni tanácsra, amely természetesen nem tud róla, nagyon vigyáznak a becsületre. Már három napja tart a hivatalvizsgálat odakint, de hiány nincs. Bezzeg a városi urak nem tudnak a hivatalukban így rendet tartani.

— **Szalmafónó tanfolyam Debreczenben.** A kamara legutóbbi háziipari kiállítására bizonyította, hogy a szalmafónás nagyon alkalmas arra, hogy belőle a legelősebb dolgok is előállíttassanak. Mint hirdással voltunk, a kamara Debreczenben is rendez kiképző tanfolyamot. Eddig számos jelentkező van. A tanfolyam az eddigi megállapodások szerint e hó közepén nyílik meg. Debreczen közönségének ismételtlen figyelmébe ajánljuk e tanfolyamot s mindenkinek saját érdeke, hogy addig jelelkezzen, míg hely van s míg nem késő.

— **Nem sikerült árverés.** A város a Dobozi-ház utcán eső 14 hold onódó földet örök áron akarta eladni. Az árverés azonban, amelyet szerdán délelőtt ejtettek meg, nem sikerült. A földért néhai Kéki Sándor 8400 koronát ígért, de a mostani bérlő nem akarta ezt az összeget megadni.

— **Sáskairtás a Hortobágyon.** A marokkói sáska irtása teljes erővel megindult a héten a Hortobágyon. A hajtásban 300 férfi, 588 nő és 500 gyermek vesz részt. Naponta kora hajnaltól késő estig tart az irtás. Milliókra megy a naponta irtott sáskák száma. E héten az irtás javarészt befejezik. Az e heti kiadásokra a tanács 11.400 koronát utalványoz. Eddig 100 milliónál több sáskát irtottak ki már. A sáskák most estek túl harmadik vedlésen és most a legveszedelmesebbek. Amerre a sáska jár, úgy tetszik, mintha kiégett volna a fü. A hajtás három ponton történik. Az összehajtott sáskákat gödrökbe temetik és a földet jól lebunkózzák.

— **A polgári kör vigalmi bizottsága** felkéri mindazokat, akik akár rendezettségű tagjai a körnek, akár pedig más egyéb okból számot tartanak a kör multságaira szóló meghívókra, de a t. hó 17. dikén tartandó júniálisra vonatkozó meghívókat még mindezekig kézhez nem kapták volna: legyenek szivesek vagy személyesen, vagy küldöztesek által, vagy talán egy levelező-lapon ezt a kör elnökségének (Piac u. 7.) bejelenteni, mert csakis így lehetősége-ejüket venni a hibás kézbesítésből eredő utólagos panaszoknak, melyeken a vigalmi-bizottság ezuttal gyökeresen óhajt segíteni s intézkedéseit jövőben a most beérkező ilyenmü adatok szerint megállapítani.

— **Halálozás.** A legmélyebb fájdalommal tudatom, hogy szeretett egyetlen fivérem Szilágyi Péter Imre volt gyógyszerész életének 61-ik évében hosszú kínos szenvedések után ma reggel 6 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult földi részei folyó hó 8-án, délután 4 órakor az ev. ref. vallás szertartása szerint Péterfia utca 7-ik számú házuknál tartandó rövid ima után, a Péterfia utcai sirkertben, korán előre ment szeretett kedveseim hamvaihoz fognak az anyaföldnek átadni. Mely végtisztesség-

tételről a megboldogult karársát, ismerőseit s barátainkat szomorodott szívvel értesitem. Debreczen, 1905. június 7. Bántos nővére: Szilágyi Peter Hermina. Beka háta-vaira! A temetést Ke-nats „Kegyelet” tem. int. rendezi.

— **Sertéshizlaló-telep a városban.** Botrányos dolgról értesült a rendőrség a szomszédság feljelentése alapján. Fábrián Antalné a Barcsay malom mellett 81. sz. a. házát bérbeadta, a bérlő pedig sertéshizlaló-telepet rendezett be ott és a feljelentés szerint állandóan 120—150 disznót hizlal és megfertőzi a környék levegőjét. A döglétes bűz valósággal tűrhetetlen a szomszédos utcákban is. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Debreczeni ingatlanok forgalma.** Jancsovic Matyas és neje Veres Judth veszik a debreczeni 3342 sz. jkvben foglalt 12 hold 398 négyszögöl onódó földet Nyilas Janos és neje Mike Julánától 17600 kor. — De Janos és neje Szücs Julianna veszik a debreczeni 3579 sz. jkvben foglalt 3 hold 150 négyszögöl onódó földet Toth Péterné Nagy Sárától 2000 kor. — Hilenberger Jovics és neje Csajdos Maria veszik a debreczeni 7543 sz. jkvben foglalt 115 négyszögöl es pókertü szőlőt Szöllösi Mihálytól 1900 kor. — Halasi Istvan és neje Harangi Zsuzsanna veszik a debreczeni 9101 sz. jkvben foglalt 305 négyszögöl majorági földet Kerekes Heza és neje öli 546 kor. 93 illérért.

— Debreczeni István és neje Szerencsi Sára veszik a debreczeni 6066 sz. jkvben foglalt 849 1/2 négyszögöl taglaskertü szőlőt Petrizsin Jánosné Csara Eszter és társaitól 900 kor. — Ifj. Szele Lajos és neje Könyves Toth Némü veszik a debreczeni 9125 sz. jkvben foglalt Garay utca 3. sz. házat Toth Istvántól 4200 kor. — Özv. Dien Janosné Mehész Katalin veszi a debreczeni 1086 sz. jkvben foglalt Csonka utca 14. sz. házat Kozma János és neje Szabó Zsuzsannától 5600 koronaért.

— **Értesítés.** Az ipartestületnél nagy takarítás miatt a hivatal f. hó 9-én azaz denteken egész nap zárva lesz. Miről az érdekelt iparosok ezuttal értesítettek.

— **Halálozások.** Meghaltak: Labonca János ev. ref. 5 hónapos, Nagy Imre ö szül. Balogh Lidia ev. ref. 24 éves, Szilágyi Peter Imre ev. ref. 60 éves, özv. Hajdu Sandor ne ev. ref. 70 éves, Suba Veron ev. ref. 2 éves, Kerékgyártó Lajos ev. ref. 2 éves, Kis Margit r. kat. 8 hónapos, Kis Sándor ev. ref. 5 hónapos, Szikszai Ilona r. kath. 7 hónapos, özv. Blau Samuelné izr. 58 éves.

— **Züllés fokról-fokra.** A csavargók tanyájára sokszor kerül olyan ember is, aki valamikor jobb napokat is látott. A napokban két elzüllött tanítót tolonczoltak el, most pedig Sarkadi József egykori jegyző jutott a csavargók közé. A szerencsétlen alak rongyosan, éhesen került Debreczenbe és itt csavargott. Kényszerutlevéllel hazautaztadják.

— **Felborult gépkocsi.** E című megjelent hírünkre vonatkozólag arról értesít bennünket Oroszany Miklós, a Hazai biztosi r. t. debreczeni körületi felügyelő, hogy a Várospályán minap felborult gépkocsi nem az ő tulajdona volt.

— **Az ev. ref. tanítóképző intézet tanári kara és az utolsó évfolyam hallgatóinak összeállított csoport-képe,** meg a kereskedelmi iskola végzett növendékei a tanárokkal képezik Letzter József jóhírnévnek örvendő fényképész kirakatában tegnapi óta a legújabb látóivalót. Mind a két nagy tabló képről ugyanazt írhatjuk, mindegyik kis kép a legnagyobb figyelemmel van kidolgozva és a képek csoportosítása mesteriti. Ezek a matt képek olyan jól kiválasztott alapszinen igen szépen látnak és lamonikus, hangulattal je mind a két tabló kép Letzter Józsefnek ezek a különleges képei bizonyára szép emléket fogják képezni a világra menő tanító-jelölteknek meg kereskedelmi végzett ifjúságnak és azok tanárainak. A közönségnek pedig ismét van néhány napra új látóivalója a kirakatokban.

— **Aranyat érő eső.** A napok óta tartó hőség már ijeszítő módon perzselte a vetéseket. Szerdán délután végre sokat ígért sötét fellegek jelentek meg a láthatáron. Városunkra azonban nem hozta meg a várva-várt áldásos esőt. Csak szakadozva kaptunk kisebb csapadékot. De így is aranyat ér az.

— **Halála napszámos tanyán.** Valamikor Tépén kereskedő volt a debreczeni származású Török Lajos, de később tönkrement. Bántában az ivásnak adta magát és elzüllött teljesen. Napszámos lett s így kereste meg a kenyerét. Kedden is külön dolgozott az újföldön. Este nyugodtan, panszolkodás nélkül lefeküdt a szabad ég alatt s reggelre — hült tetemére bukkantak napszámos társai. Szívzélhűdés érte. Holttestét beszállították a kórházba.

— **Felösmert tolvaj.** Balogh Zsuzsanna Péterfia 51. sz. a. lakos leány kárára 33 korona értékű ezüst és ruhanyeműt lopott el ismeretlen tettes május végén. Balogh Zsuzsanna szerdán a piacon járt és Horváth Zsófia honvéd utcai cigányasszonyon az egyik kötőjét megismerte. A rendőrségen az esetet feljelentette, ahova a cigány asszonyt bevitték. A cigányasszony mindent beismert, azt is, hogy a lopott dolgokat mind értékesítette. Letartóztatják.

— **Elszéledt gulya.** Sándor Mihály hajcsar Nyiregyházáról Debreczenbe 8 darab ökröt hajtott. Hajtás közben berugott s ökrei a vetésen elszéledtek. Bevitték az ökröket a város istállójába, öt pedig a büntügyi osztályra.

— **Elveszett fekete acél, lapos női óra.** A becsületes megtaláló a büntügyi osztályhoz sziveskedjék beszolgáltatni.

— **Lopás a pásztorórán.** V. J. nevű öreg urat egészen elbűvölte Jónás Erzsébet nevű helynéküli szobalány, aki azonban a bizalmas együttlélet arra használta fel, hogy az öreg urat meglopja. A tolvaj lányt a rendőrség elfogta.

— **Olcsó árak feltűnést keltenek.** Megérkeztek a legújabb divatos női kézi táskák, pénztárczák, szivar és cigaretta tárczák, zsebkések, ollók, hajsütő vasak, hajcsatok, fésűk, szappanok, illatszerek, séta pálczák és esernyők a legolcsóbb árban Fisch Testvérek üzletében főtér.

x **Mindent moshatóan újjá aranyozhat a Mentze Henrik féle új aranyozóval, 1 üveg hozzávaló ecsettel 40 kr., 1.50 és 2.80 frt.**

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshüblüi külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebetegségeknél. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérlőségénél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék felültetése.

Budapest, június 7. A szövetkezett ellenzék körében nagy felháborodást és bosszankodást keltett az az értesülés, hogy Kvassay István bécsi utasítás szerint járt Budapesten megbízás nélkül, hogy a vezérő bizottságot felültesse és neveltségessé tegye. A szövetkezett ellenzéknek nem szabad lett volna — ez az általános vélemény — szóba állani se Burián István báró közös pénzügyminiszterrel, se Szögyény-Marich László berlini nagykövettel, de legkevésbé Kvassay Istvánnal, akinek semmi köze a válsághoz. A képviselőház feliratot intézett az uralkodóhoz, akinek kötelessége a feliratra válaszolni. Az általános vélemény most már az, hogy a szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága többé ne álljon szóba senkivel, csak az uralkodóval, de vele se alkudozzon, hanem követelje az alkotmány értelmében a kormányalakításra való megbízatást.

Főrendek a nemzeti jogokért.

Budapest, június 7. A főrendi házban erős áramlat indult meg a nemzeti jogok követelése érdekében. A főrendek véleménye az, hogy a képviselőház többsége jogos alapon követeli az 1867. kiegyezés XI. és XII. t. cikkében lefektetett nemzeti jogok érvényesítését és az azokban lefektetett elvek megvalósítását.

Az őszinte Justh Gyula.

Budapest, június 7. Az uralkodó igen jól ösmeri már a helyzetet. Erre vall az a pár elejtett szó is, amely a kihallgatásokról utóbb nyilvánosságra jutott. Justh Gyulának például azt mondta:

— Jót áll arról elnök ur, hogyha a szövetkezett ellenzék megbízom a kormányalakítással, rend lesz.

— Igen. *Egyelőre*, sőt hosszabb időre rend lesz.

— De ha majd a 48-as párt jut többségre?

— Akkor követelni fogjuk teljes programmunk érvényesülését és *meg nem állunk a personal unioig* — felelte őszintén a 48-as házelnök. *Mi nem mondunk le elveinkről, de nem mondhat le a nemzet sem.*

Bánffy Dezső bárónak kihallgatása alkalmával, mikor az új-párt vezére kijelentette, hogy programja alapján elvállalja a kabinetalakítást és jót áll a rendről, az uralkodó ezt felelte:

— Lásza kedves Bánffy báró, Justh Gyula őszinte ember és megmondta, hogy mihelyt ők, a 48-asak jutnak többségre, meg nem állnak a personal unioig,

— Az bizonyos — felelte Bánffy. Egyébként ezt nem tagadta gróf Andrassy Gyula sem.

Az ügyvezető kormány.

Budapest, június 7. Az újabb hírek szerint az ügyvezető kormány élére az ünnepek alatt báró Fejérvary Gézárt nevezi ki az uralkodó. Fejérvary nyomban megalakítja a kabinetet, a képviselőházat pedig elnapoltatja. E hirre vonatkozólag Justh Gyula házelnök a leghatározottabban kijelentette.

— *Ha az elnapolásról szóló királyi kézirat a hivatalos lapban fog megjelenni, nem veszem tudomásul.*

Az elnök felfogását a szövetkezett pártok egyértelműleg helyeslik.

Orosz-japán háború.

Hamburg, június 7. Oroszország a régebben tett nagy mennyiségű szénrendelését fentartotta és az június 15-ére szállítandó. Ebből arra következtetnek, hogy a negyedik balti hajórajt és a fekete tengerit is föl akarja Oroszország áldozni.

Fiume, június 7. Az itteni torpedógyárban Oroszország 140, Japán 200 torpedót rendelt.

London, június 7. Az „Orel“ hajón, mint a Reuter-ügynökség jelenti, a csata előtt a legénység fellazadt. A löporos rakományt felakarták gyújtani, de a tisztok ezt megakadályozták és 8 gépészt agyonlőttek.

Ausztria szétrobbantása.

Bécs, június 7. Feltűnő hirt közölt a Neue Freie Presse mai esti lapja. Azt írja, hogy ha Magyarországra hivatalnok-miniszteriumot neveznek ki, az egyenlő a dualizmus végveszedelmével; ha pedig a dualizmus elvész, Ausztria szétrobbantása következik.

Betörés az aranybányába.

Déva, június 7. A rudai aranybányába a múlt éjjel betörték és 1000 gramm nyers aranyat elloptak. A betörőket a csendőrség nyomozza.

Megzáfolt béke hírek.

London, június 7. A japán kormány eddig nem szabott semmiféle békefeltételeket. Jól értesült helyen kiemelik, hogy az erről elterjedt híresztelések onnan erednek, hogy jóakaratu magánzemélyek tettek kísérleteket a béke helyreállítására. Az ilyen előterjesztések a hadviselő felek elé kerülnek, csak félreértéseket okoznak, meggyújtják a cél elérését és épp ellenkező hatást érnek el.

Törvénykezés.

Elítelt betörő. Mező Király Sándor hajduböszörményi hetes Boros Mihály kávési fiókját feltörte és belőle készpénzt lopott. A törvényszék 6 havi börtönrre ítélte. Jogerős.

Hivatalvesztésre ítélt vasuti őr. Kovács Gábor hosszupályi vasuti őr 4 rendbeli orgazdasággal volt vádolva. A tárgyalás során beismerte, hogy Keppik Ödön c-elédjeitől több ízben vett meglopott terményeket. A törvényszék ennek alapján 1 havi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre ítélte el. Az ítéletben megnyugodott.

Tolvaj menyecske. Horváth Karka Antzoló hajdunánási asszony Harstein József óljából 1, Gottedien r Józseftől 3 libát, Friedrich Samuel padlásáról 32 kor. értékű

tolvát lopott el. Ezért állt a törvényszék előtt. Hét havi börtönt kapott. Az ítélet jogerős.

Közzgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. június 7.

Készáru változatlan.

1905. októberi buza	16.14.—16
májusi buza	—
októberi rozs	13.06.—08
1905. májusi rozs	—
októberi zab	11.16.—18
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	11.34.—36
1905. júliusi	15.06.—08
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.60.—80

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Elbeszélés. —

27 Irta: Magyar Gyula.

A bajtársak a Pistával való érintkezésben oly érthetően éreztették vele, hogy őt sem tartják különbnek a többi, Afrikába menekült honfitársaknál, hogy már maga Pista is közönséges bűnösnek érezte magát. Ezenkívül a honvágy egyre ott sötételt mögötte: mint valami bántó árnyék, amely még álmaiba is elkíséri az embert. De vonzotta haza, vissza az a mérhetetlen szeretet is, amelyben Marishoz forrott a szíve . . .

A magyar fiuk között akadt mégis egy, valami Gergely Mihály nevű, somogy-megyei fiu, (hivatalnok féle, pennás ember) akit nem sötét bűnök kísértő árnyéka hanem az élettel való meghasonlás, nyughatatlan, kalandvágyó természet hoztak a messze idegenbe. Ez hitelt adott a Pista őszinte szavainak.

A két honfitárs között a kölcsönös rokonszeny hamar bizalmas barátsággá fejlődött.

Nehéz, fárasztó hadi szolgálat után, ha olykor egy kis pihenésre nyílt alkalom, a két jóbarát: Pista és Mihály, a többiek-től félrevonulva, élénk beszélgetést folytattak.

— Milyen más lehet a te életed földi, mint az enyém. Kezdte a beszélgetést egy ilyen alkalommal Mihály. — Téged legalább van, aki hazavár. Szeretőd sziv eped utánad. Könyharmatos szempár keresi a távolban a te alakodat. És csókodra váró ajkak mondanak imádságot a te jóvoltodért, a kettőtök jövődö, közös boldogságáért . . . De engem nem vár senki. Akit szerettem, az már szomorufüz árnyékában aluszszva örökölmát . . . Aki valaha szeretett, az már elfelejtett régen: mint azt a halottat, aki nem hiányzik . . . Hej, csak más a te életed, Pista! . . .

— Bizony más, földi — szólt Pista elgondolközva.

— De kinek nehezebb hát a sorsa: Anuké, aki azért jött ide sebzett szívvvel, boruslélekkel, hogy valamikor gyógyult szívvvel, derült lélekkel térjen vissza oda, ahol a boldogság tárt karokkal várja . . . de kevés a reménysége ahhoz, hogy ezt megérthesse. avagy annak, aki már nem vár a jövőtől semmit . . . Hidd el nekem, fájóbb azt tudni, hogy még van boldogság a számunkra de nincs reménységünk az eléréséhez, mint belenyugodni csendes megadással abba, hogy boldogok már úgy sem lehetünk.

[Folytatjuk.]

Szolyva Hársfalva gyógyfürdő

Magyar Gleichenberg.

(Bereg megyében.) Vasuti állomás.

Gyógyeszközök: Hidegvízgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyúvíz és fürdők, sós és fenyő belégzési intézet, villany massage. Allardó fürdőorvos. Gyógyszertár. Kitünő ellátás és lakás. Mérsékelt árak. Idény májustól—októberig. Azujonnan épült „Erzsébet szálloda“ már a folyó évi fürdő idényben megnyílik.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Függyönyök —
— Ágy- és asztalterítők —
— Linoleum —

óriási raktár!!

Lábizzadás nincs többé!

A Nagy Kálmán-féle

SUDIN

egyszerű használata mind nkit megszabadít a lábizzadás kellemetlenségeitől.

Hatása csodás

mondják mindazok, kik már meggyőződtek eredményéről.

E kiváló szer főletarúsítását vevői kényelmére sikerült megszerézni az

Elfenbein és Klein

cipész üzletnek

DEBRECZEN, Piacz-utca 72. sz.

Ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe. Saját készítményű cipőraktár és mérték utáni megrendelések.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Schuller Sámuel

szoba-, czimfestő- és fényező
DEBRECZEN, Simonffy-u. 25. sz.

Felvállal új épületek, lépcsőházak és díszletek festését. Izzéles cégeliratokat és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben

és legjutányosabb árban.

Szárnyas állatokat

élve és leölve árusítok

kilója 70 kr.

tisztán kezelve.

Inyenc különlegességek kaphatók és megrendelhetők

Ozsváth Ferencz

(keresztény)

Széchenyi-utca 6. sz.

Már rendszeren kapható
Uradalmi vaj
1 kiló 1 frt 20 krért.
Gyenge

liptói turó

1 kiló 80 krért minden nap friss minőségben.

Tisztelettel

Deutsch Lajos,

Piacz utca 38.

KILLER EDE

egyedüli gőzerőre berendezett butorgyára

Debreczenben

ahol az országban egyedül egész tömör fából, legtartósabb, legdivatosabb és legkedveltebb egyes butorok valamint egész berendezések készülnek; miről mindenki a gyárban valamint az üzletben meggyőződést szerezhet. — Ismét eladók százalék kedvezményben részesülnek.

Elsőrangú gyógyviz.

Kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz.

JAVALLATOK: a torok, gége, légeső, heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénység, köszvény és izomesuznál.

Kapható:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Első debreczeni

ernyőgyár

Piacz-utca 50.

A pünkösti ünnepekre

ajánlom dus választéku saját készítményű raktárom

eső-nap- és díszernyőkben

olcsó, szolid árak mellett. Javítások és átbuzások gyorsan elkészíttetnek.

A n.é. közönség szíves pártfogását kérve

Merkler Soma,

Debreczen.

D. M. K. E. szappan gyártmányok debreczeni képviselöte és raktára.

Kitünő érmelléki vegyes asztali bor

zamatos, finom ízű

1 liter 32 kr.

Szegszárdi veres

1 liter 40 kr.

Kossuth-utca 7.

ontsek Gézánál.

Globus-risztikóvona

A legfinomabb

Likőrök

házilag való előállítására, valamint kitünő zamatu s kiváló jószágú

Rhum és Cognac

házilag való elkészítésére legalkalmasabbak a híres angol

Likőr és Rhum

kivonatok

melyek különböző fajokban igen jutányos áron szerezhetők be

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában

DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Megnyilt

Deák Ferencz-utca 16. sz. a. Verböczy-u. sarkán

SZENTESSY JÓZSEF

férfiszabó és ruhatisztító üzlete,

ahol mindennemű uri öltö-

nyők mérték után a legújabb

divat szerint, valamint tisztí-

tások, javítás és vasalás

szakszerűen és pontosan

jutányos árakban vállaltatnak.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből készített minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásná tessék válaszbélyeget csatolni.**

1 ko szilva 10 kr. **1 ko dió** 18 kr. **1 ko mák** 36 kr. **1 ko mazsola** 30 kr. **1 ko házi szilva lekvár** 20 kr. **1 ko házi tarack lekvár** 70 kr. **1 ko törm. csokoládé** 90 kr. **1 liter sűrű málna szőp** 1. —, **1 üv. ki tünő ó bor** 24 kr. **1 liter kisüsti barack** 1.20. **1 üv. Pezsgő** 1.50. **1 üv. Tokaji asszu** 1.50. **1 liter kisüsti Eper** 1. — **Merkli Ferencz**nél Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. sz.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb csukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Bud-i cukrászda, Jóska és Jóna droguerijában.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Távesővek és látésővek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Hol vásároljunk szivarka hüvelyt? Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. sz., mert csak ott lehet kapni valódi **Progress**, **Progress king** és **Rákóczi** egészségi szivarka hüvelyeket „főraktár” viszont eladók kedvezményben részesülnek. Telefon 374.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Szalongarnitúra és diványok behuzását, madracok, rolettek elkészítését, új megrendeléseket jutányosan vállalom, **Jámbor Zsigmond** kárpitos, Gaspó-utca 75.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Mór** cipésznel Piacz u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Tea vaj. Naponta friss uradalmi kitűnő tea és főző-vaj kapható **Borsy és Farkas** üzletében, Piacz-utca 43. sz. a.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám (az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** kaptára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, előnyomda, harisnyák, keztük nagy választékban **Benyás Emil** kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Egy csinosan berendezett fürdő és rőfös áru bolt berendezés olcsó áron megkapható. **Rozenfeld Hermann**nál Kabán.

Ugyes varró és kézimunkás leányok felvétetnek azonnal fizetés mellett **Goldstein Karolina** Piacz-utca 42.

Biztos és állandó kerethez juthat minden szegénysorsú férfi vagy nő. Jelentkezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses nyomtatványokat gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Nagy

Pünkösdi Vásár!

a legszebb

Diszitett Női és Leány

Kalapok

2, 3, 4, 5

koronáért kaphatók

Párisi divat áruházban

a főposta mellett.

„TURUL” czipőgyár részv. társaság.

Frt 2⁵⁰ Férfi czugos czipő sima v. betétes.

Frt 3 Férfi füzös czipő, igen tartós.

Frt 4²⁵ Férfi czugos czipő boksz bőrből.

Frt 5⁵⁰ Férfi füzös czipő Chevreau bőrből.

Frt 2⁷⁰ Férfi fél füzös czipő tartós bőrből.

Frt 4⁵⁰ Férfi füzös czipő box bőrből.

Frt 5[—] Férfi czugos czipő valódi szarvas bőrből

Főraktára

Debreczen, Piacz-utca 48. sz.

Szent-Anna-utca sarkán.

Valódi **Goodyear** varrott világczipő.

A jelenkor elismert legjobb czipője

Kizárólag Magyar gyártmány.

Frt 1²⁰ Szürke vitorla vászon czipő zöld (Srom) talpal

Frt 1[—] Fekete v. barna vitorla vászon czipő gyermekek részére 40 krtól feljebb.

Női 5 spangnis fél czipő Chevreau bőrből hőr sarkokkal. Frt 2⁵⁰

Női kereszt spangnis fél czipő zerge bőrből. Frt 2[—]

Női czugos czipő igen tartós. Frt 2⁴⁰

Női füzös czipő fekete v. barna. Frt 2⁸⁰

Női gombos czipő fekete vagy barna. Frt 3[—]

Női füzös czipő boksz bőrből. Frt 3⁷⁵

Női füzös v. gombos czipő Chevreau bőrből. Frt 5[—]

Női comot czipő elői czuggal. Frt 1²⁰

Női kivágott czipő zerge bőrből. Frt 1³⁰